

Folytatódnak az elkecsereedett harcok Libanonban

● Bejrút (INA, UPI, MTI) Heves utcai harcok folytak a Bejrúttól 75 kilométernyire délre fekvő Baalbekben — város védői és szíriai katonák között. A palesztin és a libanoni hazafias erők közös parancsnokságának szóvivője közölte, hogy mintegy ezer szíriai gyalogos — harckocsik, tüzérség és páncélos járművek támogatásával — kedden délelőtt megostromolta a római romjairól híres ősi várost. A polgári lakosság csatlakozott a palesztin és a hazafias erők alakulataihoz, hogy megállítsák a szíriai előrenyomulást —

mondotta a szóvivő. Bejrút és Baalbek között megszakadt az összeköttetés, ezért nem tudni, hogy mi lett a megostromolt várostól délre fekvő palesztinai menekült-tábor sorsa.

A Bejrút keleti részében levő Tell Zaatar menekült-tábor védői éjszaka visszafoglalták a tábor közelében húzódó állásaik jelentős részét — közölte a szóvivő. A hétfőn indított ellentámadás során százméteres sávot foglaltak vissza az ostromlott tábor nyugati részén.

Az AFP a falangista rádióra hivatkozva jelentette, hogy

kedden Tell Zaatar közelében agyonlőtték William Haut, a falangista párt katonai tanácsának vezetőjét, miközben azt ellenőrizte, hogy „a tábor védői hogyan adják meg magukat”. Haul 1952 óta töltötte be tisztségét, és vasárnap ő irányította a palesztinai menekült-tábor ellen indított támadást.

Az Arab Liga rendkívüli külügyminiszeri értekezlete kedden délután abbahagyta a tanácskozást, hogy a szerkesztő bizottság kidolgozhassa a határozati javaslatokat. Mint hivatalos forrásból jelentették, a résztvevők Algéria javaslatára felhívást hagytak jóvá arról, hogy Szíria és a Palesztinai Ellenállási Mozgalom csúcstalálkozón rendezze nézeteltéréseit. Az idézett forrás szerint egyöntetű az a vélemény, hogy a libanoni tüszűnet életbe léptetésének és a válság rendezésének előfeltétele a szíriai-palesztinai ellentétek megszüntetése.

Az Arab Liga tanács megbízta Mahmud Riadot, az Arab Liga főtitkárát, hogy ismét kezdeményezzen konzultációkat a szembenálló felek között. Az értekezlet résztvevői hangsúlyozták annak fontosságát, hogy elemiszereket és gyógyszerket küldjenek a libanoni palesztinainak.

Összkínai laktanya (1.)

Mao Ce-tung alszocializmusa

Mao Ce-tung csoportjának nyomására a Kínai KP. X. kongresszusa szentesítette a KNK bel- és külpolitikai irányvonalát. A nemzetközi politikai tevékenységben Mao Ce-tungék nyitnak arra az útra, hogy Kínát elszakítsák a szocialista világközösségtől. A sajtó hivatalos anyagaiban, Mao Ce-tung és hívei beszédeiben nem található meg a kínai társadalom építésének részletes programja. E csoport gyakorlatából, Mao Ce-tungnak rengeteg propagandacikkben erősen reklámozott felszólalásaiból azonban megítélhető, milyen társadalmi eszményre törekednek a pekingi vezetők.

Gazdasági területen a kínai társadalom maoista sémájába beletartozik a katonai mintára tervezett kényszermunka, a testi erő újratelítésének minimális szükségleteire korlátozott fogyasztás: az anyagi és műszaki eszközök összpontosítása annak a katonai erőnek a növelésére, amely a maoisták elgondolása szerint lehetővé tenné nagyhatalmi külpolitikát folytatását. Társadalmi-politikai területen Mao Ce-tung terve az osztályok életkörülményeinek mesterséges kiegyenlítése, az embereknek a vezér akaratától megfosztása, a „kis csavarokká” való átalakítása, katonai-politikai apparátuson nyugvó hatalmi rendszer meghonosítása.

Mao Ce-tung és csoportja azonban tudja, hogy terve megvalósításához az erőszakos intézkedéseken kívül ideológiára is szükség van, amely lehetővé tenné a kínai nép tudatának elhomályosítását, annak elhitését, hogy a maoisták gyakorlati politikai irányvonala elkerülhetetlen és helyes. Így alakul ki egyes elemekből a maoizmus eszmei krédója, amelynek legfontosabb vonásai közé tartozik a lemondás ideálistól, „Mao Ce-tung eszméinek” a kínaiak egyedüli szellemi táplálékává való átalakítása, az ember anyagi és szellemi szükségleteinek elhanyagolása.

Miben rejlik a pekingi „teoretikusok” eszmerendszerének lényege? Milyen gyökerei és forrásai vannak azoknak a sémáknak, amelyeket manapság Pekingben a „marxizmus-leninizmus csúcslak” tüntetnek fel?

Konfuciusz kínai filozófus már Mao Ce-tung előtt 2500 évvel etikai tanításának egyik fő elveként jelölte meg, az egyéni életben

erkölcsi normává tette a szegénységet. A világ másik végén kétezer évvel ezelőtt megszületett a keresztény vallás, amelynek egyik legfontosabb dogmája volt a szegénységnek, mint a legfőbb jótéteténynek a hirdetése. A konfucianus és keresztény hit hirdetői igyekeztek elhívtetni a kisemmi-zést embereikkel, hogy az anyagi javak megfontolják a lelket, s hogy az élet értelme a lelki megdicsőülés. Az ilyen morális és vallási tanítások ideológiai támaszul szolgáltak az uralkodó osztályok számára, arra kény-

núsított abban a hitben, hogy az élet évről évre javulni fog.

Mao Ce-tung és hívei azonban másként értékelték a nép munkalendületét. Úgy döntöttek, hogy a szegénységet, mint jellemzőt állandósítják a kínaiak számára. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozandó, hogy különbséget kell tenni a forradalmat vívó nép által tudatosan vállalt önfeláldozás ideiglenes szükségessége és ama kísérletek között, hogy ezt az önfeláldozást egy szocialista nemzet állandó vonásává tegyék.

Ugyanakkor Mao Ce-tung azt állítja, hogy elmélete nemcsak Kína és a fejlődő országok számára fogadható el, hanem az egész világ számára is, s hogy e koncepció ellen csakis a „revizionisták” és a „burzsoá korcsok” harcolhatnak.

Honnan származnak Maónak ezek a nézetei? A jellegtől ítélve — talán ez a legvalószínűbb — nem kis szerepet játszottak Mao Ce-tung Jananban eltöltött évei. Ekeken át ott, Kína északnyugati részén, a Kuomintang és a Japán csapatok által körülzártan működött a KKP bázisa: a felszabadított körzet, amelynek lakossága a csaknem teljes blokádkörülményei között dolgozott a mezőkön, a kezdetleges műhelyekben és mindazt előállította, ami nélkülözhetetlen volt az élethez és a harcokhoz.

Harminc esztendő múltán Mao Ce-tung elhatározta, hogy egész Kínát egyetlen grandiózus Jananra, a szegénység birodalmává teszi. Megkísérli visszatéríteni a kínaiakat a janani életmódhoz, másként szólva: fenntartani azt az életformát, amelyben mindenki katonai, paraszt is, munkás is volt egyszerre.

Am az, ami szükséges és lehetséges volt 1949 előtt a felszabadított körzetekben, az lehetetlen és ésszerűtlen egy olyan országban, amely békés viszonyok között szocializmust épít. Az az óhaj, hogy Kínában véglegessé tegyék a szegénység egyenlőségi-kommunizmusát — utópia, és semmi köze a szocializmushoz! Ez nem más, mint a marxizmus rossz karikatúrája, amely érveket szolgáltat a kommunizmus ellenségei számára. (APN—KS.)

L. Kjuzadzsan,
a történettudományok doktora

Andreotti kapott kormányalakítási megbízást

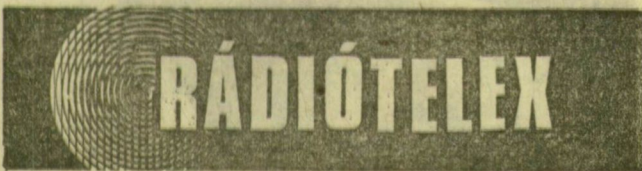
● Róma (TASZSZ) Giovanni Leone olasz köztársasági elnök tegnap befejezte kétnapos konzultációt a politikai pártokkal és a parlamenti csoportokkal a júniusban megtartott idő előtti parlamenti választások utáni új kormány megalakításáról.

Az államfő az új kormány megalakításával a keresz-

ténydemokrata Giulio Andreotti, az ügyvezető kormány költségvetési és tervezési miniszterét bízta meg Andreotti elfogadta a megbízást, fenntartva magának a végső döntés jogát.

A kereszténydemokrata politikus a közeli napokban megkezdte tárgyalásait a pár-

tokokkal.

ÜDVÖZLŐ TÁVIRATOK

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke Irak nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte Ahmed Haszsan Al-bakr-t, az Iraki Köztársaság elnökét, Lázár György, a Minisztertanács elnöke Szaddam Huszejnnek, a Forradalmi Parancsnoki Tanács elnökének fejezte ki az alkalmából jókívánásait.

KÖZÖS KÖZLEMÉNY

Moszkvában kedden közös közleményt hoztak nyilvánosságra annak az etióp küldöttségnek a látogatásáról, amely Moges Volde Michaelnek, az Etióp Ideiglenes Katonai Kormányzatának elnökének vezetésével július 6—12. között tartózkodott a Szovjetunióban.

KÁLLAI GYULA FINNORSZÁGI LÁTOGATÁSA

A IV. magyar—finn barátság hét alkalmából Finnországban tartózkodó magyar küldöttség vezetősége — élén Kállai Gyulával, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnökével — kedden visszaérkezett Helsinkibe Rovaniemiben tett látogatásáról. Délután a magyar küldöttség vezetősége a finn szakszervezeti központ vezetőivel találkozott. A megbeszélésen a különböző finn szakszervezetek képviselői beszámoltak a szakszervezetek tevékenységéről. Kállai Gyula a Hazafias Népfrent tevékenységéről, időszerű feladatairól adott tájékoztatást.

CHILEI SZAKSZERVEZETI KÜLDÜTSÉG BUDAPESTEN

A SZOT meghívására hétfőn Luis Menesesnek, a Chilei Dolgozók Egysége Központja (CUT) főtitkárának vezetésével chilei szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba. A küldöttség a SZOT székházában megbeszélést folytatott Timmer Józseffel, a SZOT titkárával.

SZOLIDARITÁSI KAMPÁNY

Világszerte folytatódik a chilei hazafiai megmentésért megindult szolidaritási kampány. Politikai pártok és társadalmi szervezetek sorra követelik a chilei junta terrorjának azonnali megszü-

ntetését, a börtönökben és koncentrációs táborokban fogva tartott hazafiaknak, köztük Luis Corvalánnak, a Chilei Kommunista Párt főtitkárának szabadon bocsátását. A demokratikus újságírók nemzetközi szövetsége felszólította valamennyi országos szervezetét, hogy tegyenek lépéseket a chilei foglyok életének megmentésére.

ÉRTEKEZLETET TARTOTT AZ SZKP KB

A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága értekezletet tartott a Szövetségi Köztársaságok Központi Bizottságai, valamint a határterületi és területi pártbizottságok pártszervezési osztályainak vezetői részére.

Technológiai kísérletek

● Moszkva (MTI)

Borisz Volinov és Vitalij Zsolobov űrhajósok hatodik munkanapjukat töltik a Szaljut-5 tudományos űrállomás fedélzetén. Kedden a technológiai kísérletek programjának elvégzésére láttak hozzá.

Az egyik, a „szféra” elnevezésű kísérlet célja a folyékony fém olvadási és dermedési folyamatainak tanulmányozása a súlytalanság állapotában. Az űrhajósok orvosi megfigyeléseket is végeznek, funkcionális megterhelési próbák mellett. A kozmonauták EKG-felvételeket készítettek nyugalmi állapotban és a különleges edzőszőnyegen végrehajtott tás közben. A Szaljut-5 legénységének egészségi állapota és közérzete jó. Az állomás fedélzeti rendszerei kifogástalanul működnek.

BÁTYAI JENŐ:

Lapok a szegedi tudomány- és technikatörténetből

128.

Dr. Horvai Rezső fizikus, a tudományok kandidátusa 1920-ban született Szegeden. Itt végezte középiskolai és egyetemi tanulmányait, és végzési oklevelét 1943-ban szerezte meg. A doktori címet 1945-ben érte el. A szegedi tudományegyetemen dolgozott élete végéig. Aktívan részt vett a Kísérleti Fizikai Intézet oktató és nevelő, valamint kutató munkájában. Eredményesen művelt területe a molekuláris lumineszcencia volt, főként a lumineszkáló oldatok és a gerjesztő fény hullámhossza közötti összefüggésekkel foglalkozott. Szívesen vállalt munkát a szegedi műszaki és természettudományos értelmiség különböző fórumain. Több tudományos társaságnak volt tagja, kitüntetéseivel céltudatos munkáját ismerték el. Fiaitól, 47 éves korában hunyt el Szegeden, 1967-ben.

Dr. Öveges József fizikus, ismeretterjesztő szakíró 1895-ben született. Középiskolai tanulmányai után a piarista rendbe lépett, és a budapesti tudományegyetemen matematika—fizika tanári oklevelet szerzett, 1920-ban. Ezt követően került a szegedi piarista gimnáziumba. Innen előbb Vácra, majd Tataira, és végül Budapestre helyezték. A műegyetem közgazdasági kara tanárképző intézeti tanárává 1946-ban nevezték ki. A budapesti pedagógiai főiskola tanszékvezető tanára 1948-tól 1955-ig. Több szak- és ismeretterjesztő könyvet írt. Tudományos munkásságának elismeréseképpen Kossuth-díjjal az elsők között, 1948-ban tüntették ki. A rádió és televízió tudományos ismeretterjesztő előadásai-

nak gyakran volt népszerű és kiváló szerkesztője, előadója.

Tunyogi Csapó János 1902-ben született Magyarlapadon. Középiskoláit Kolozsvárott, egyetemi tanulmányait Szegeden végezte. Középiskolai matematika—fizika szakos tanári oklevelét 1920-ban szerezte. Ezután a szegedi tudományegyetem fizikai intézeténél kezdte pályafutását, mint tanársegéd. Állásától 1931-ben megvált, és magángimnáziumot alapított. Szegedi karcolatok címmel érdekes tanulmányai jelentek meg.

Dr. Bodnár János egyetemi tanár, akadémikus, Nagyváradon született 1889-ben. Egyetemi tanulmányait Kolozsvárott kezdte, majd Bécsben és Berlinben folytatta, és középiskolai tanári oklevelét 1911-ben szerezte meg Kolozsvárott. Pályáját a kolozsvári tudományegyetemen kezdte tanársegédként. Ezután Magyaróvárra, a Nővényélet- és Kórtani Állomásra került, ahol a biokémiai laboratóriumot vezette. Innen Budapestre került, majd 1918-ban visszament Kolozsvárra, ahol biokémiából magántanári címet kapott. Az egyetem idehelyezésével került Szegedre, és itt 1921—23. között megbízott tanszékvezető volt. A debreceni tudományegyetem Orvosi Egyetemi Intézetének vezetője 1923-ban kapott kinevezést. Sokirányú elmélyült tudományos munkásságának eredményeképpen kapott 1924-ben megbízást a Dohánykísérleti Állomás debreceni laboratóriumának vezetésére. A budapesti Nővénykémia Intézet címzetes igazgatói kinevezését 1928-ban nyerte el. Igen gazdag élet-

út és tudományos pálya után 1950-ben vonult nyugállományba.

Főként analitikai kémiával, biokémiával, orvosi, törvényszéki, víz- és ásványvízvizsgálati kérdésekkel, továbbá gyógyszerészeti és növényvédelmi problémákkal foglalkozott. Jelentős számú szakcikke mellett, népszerűítő írásai főként a növényvédelem kérdéseivel foglalkoztak. A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává 1937-ben választotta.

Budapestben, 1953-ban halt meg.

Dr. Dudich Endre biológus, akadémikus, Nagysallón született 1895-ben. Középiskolai tanulmányainak befejeztével a budapesti tudományegyetemre iratkozott be, ahol természetrajz—földrajz szakos középiskolai tanári oklevelet 1920-ban szerzett. A végig kitűnően tanuló Dudichot a szegedi tudományegyetemen avatták kitüntetéses doktorrá, 1922-ben. Magántanári kinevezést az *izeltlábú állatok rendszertana* tárgykörből ugyanitt 1925-ben kapott. Szegedről 1926-ban távozott, és a thányi Biológiai Kutató Intézetbe került, ahol kimagasló eredményeket ért el tudományágában.

Szakkönyvei mellett több mint kétszáz nagyobb tanulmányt publikált hazai és külföldi folyóiratokban. Több hazai és külföldi tudományos társaságnak volt tagja. Tudomány és közéleti tevékenységéért többször részesítették kitüntetésekben, 1957-ben Kossuth-díjat kapott. Állattani kutatásai mellett jelentősek hidrobiológiai és barlangbiológiai megállapításai is, a Duna-kutatásban elévülhetetlen eredményeket ért el. Társaszerzőkkel írt nagy terjedelmű, 1950-ben megjelent *Állathatározó*-ja még hosszú évekig hasznos kézikönyve lesz a szaktudományág művelőinek.

A Magyar Tudományos Akadémia 37 éves korában levelező tagjává választotta, amit a rendes tagság tíz év múlva, 1942-ben követett. Budapestben halt meg, 1971-ben.

(Folytatjuk.)